

Izdaja vsake srede ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročna reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica št. 6.

Izdaja vsake srede ob 6 zjutraj. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu „Domoljuba“, naročna reklamacije in inserati pa Upravištvu „Domoljuba“ v Ljubljani, Kopitarjeva ulica št. 6.

Zločin nad ljudstvom in državo.

To kar stranka samostojnih demokratov (žerjavovci in pribičevci) počenjajo v zadnjem času, mirno in zavestno moremo imenovati zločin nad ljudstvom in državo.

Pred par leti so samostojni demokrati in radičevci sklenili z Italijo netunske konvencije. To se pravi, vlada, v kateri so sedeli samostojni demokrati, se je razgovarjala z Italijani in dajala smernice za pogodbo, vlada pa, v kateri so sedeli radičevci, je pogodbo sklenila. Niso najboljšje te konvencije, imajo pa za nas tudi dosti svetlih točk. Nekaterim bodo konvencije koristile, drugim škodovale.

Te konvencije pa, preden se začno izvajati, morata potrditi še oba parlamenta, naš in italijanski. Naš jih še ni potrdil. Evropske države zlasti Anglija so začudeno gledale na nas, ki pogodbe sklepamo, pa jih ne mislimo držati. V zunanjem svetu nam je to mnogo škodovalo in da je močna Anglija tako zelo proti nam za Italijo, je eden izmed vzrokov baš tudi ta.

Vprav sedaj pa poteče tudi tako zvana prijateljska pogodba med Italijo in našo državo. Preden se sklene nova, je treba potrditi netunske konvencije, ali pa se razmere med nami in Italijo tako napno, da lok vsak hip lahko poči. Fašizem itak komaj čaka, kdaj bo lahko metal bombe s strupenimi plini na Slovenijo in s Snežnika streljal na Ljubljano.

In tu se začne grozen zločin samostojnih demokratov proti ljudstvu. Dasi so sami izjavili, da sprejmejo netunske konvencije, če pridejo v vlado, so vendar organizirali divje in izzivalne demonstracije proti Italiji samo z namenom, da vržejo sedanjo belgrajska vlado in se je polaste sami.

Da so naše množice bolj razburili, so razširili potom svojega tiska pretirana poročila o grozotah italijanskih demonstracij v Zadru, nato pa so nastopili demonstranti v Splitu, v Ljubljani, v Belgradu.

Razumljivo je, da so naše ljudi pretirana samostojnodemokratska poročila o italijanskih demonstracijah tako razburila, da so pri svojih nastopih prekoračile meje v toliko, da je Italija vzela to kot povod, da nas je zopet razkričala po celem svetu kot najhujše barbabe, ki živijo Italijane na

razniju pečemo in da so se razmere med nami in Italijo napele prav do skrajnosti.

Dokazano je, da so demonstrante podpihovali samostojni demokrati, ki so se demonstracij udeležili in da so demonstranti klicali: Hočemo vojno! Med demonstranti so bili zelo živahni tudi komunisti, katerih program je itak revolucija in bi jim zato vojska najbolj dobrodošla. Dobro tudi vemo, da je bilo med demonstranti mnogo temnih ljudi, ki se boje netunskih konvencij samo zato, ker so radi raznih navadnih zločinov pobegli iz Italije ter bi v slučaju sprejetih konvencij morali priti pred italijanska kazenska sodišča.

Samostojni demokrati se sicer sedaj izgovarjajo, da oni niso imeli namena hujskati na vojsko. Seveda jim je sedaj nerodno in neprijetno ker so se tako zaleteli v svoje strasti in je treba sedaj tajati, toda dokazano dejstvo je, da so ti njihovi demonstranti dejansko klicali na vojsko, da so povzročili tako napeto razmerje z Italijo, da bi vsak hip vojska lahko v resnici izbruhnila in da so nam v zunanjem svetu zopet strahotno škodovali. In ali naj nam daje inozemstvo posojilo, če pa pri nas hočejo gotovi ljudje povzročiti državljansko vojsko?

In samostojni demokrati niso tako neumni, da za vse te posledice ne bi nič vedeli. Niso tako neumni, da ne bi vedeli, da se igrajo z ognjem. Zato poudarjamo: te samostojno-demokratske demonstracije so bile zločin nad ljudstvom in državo, ker je malo manjkalo, da ne bi ob naši meji začeli topovi pokati. Zadetih so hoteli samostojni demokrati vlado, zadeli pa so državo in ljudstvo.

Zopet moramo s ponosom pokazati v tem trenutku na dr. Korošca, ki je ponovno s svojo modrostjo in odločnostjo kakor leta 1920 rešil našo državo pred usodepolnimi posledicami. Kot notranji minister je tako nastopil proti zločinskim demonstracijam, da je vsa Evropa morala priznati: belgrajska vlada je pokazala najboljšo voljo, da se izogne spopadu z Italijo. Vprav zato je ta Evropa sponovala Mussoliniju, naj bo pameten. Obenem pa je dr. Korošec proti demonstrantom nastopil tako kavalirsko, da ga avstrijski socialisti stavijo

za zgled drugim državam, kako se mora nastopati proti demonstrantom, da se po nepotrebnem ne prelija kri.

Dr. Korošec je zopet enkrat rešil državo pred prepadom, v katerega so jo gnali v svojem brezmejnem sovraštvu samostojni demokrati. Zato opravičeno piše srbski list »Narodna Tribuna«: »Brez pretiravanja lahko rečemo, da spada g. dr. Korošec med najumnejše in najmodrejše politike pri nas.«

Sedaj, ko so doživeli liberalci s svojim krvavim pohodom na vlado tak polom, pa se hočejo oprati in zvaliti vso krivdo na dr. Korošca. Zato je dal Pribičević divjo obenem pa naravnost smešno izjavo o »popolni nesposobnosti dr. Korošca«, v narodni skupščini, ki bi morala delati, pa vodijo gospodje demokrati besno obstrukcijo. Na vsak način hočejo priti v vlado. Dosegli pa so baš nasprotno: Merodajni belgrajski krogi so se še bolj prepričali: Pribičevićeva politika je nesreča za državo.

Vojne nočemo!

(Pismo iz Belgrada.)

Zadnje dni je po večjih mestih naše države, posebno pa v Belgradu samostojnodemokratska stranka z mladino in komunisti priredila burne nastope. Tekla je celo kri. V Belgradu so razburjene in nahujskane množice napravile po ulicah bariкаде in so razbile okna in izložbe. Streljali so na orožnike, ki so delali red in mir. Tudi v Zagrebu in Ljubljani so neodgovorni ljudje, ki so pristaši samostojne demokratske (žerjavovske) stranke, skušali na enak način kakor v Belgradu delati nemir, ali se je njih namera preprečila. Nahujskana mladina je kričala: »Vojno hočemo! Proti Italijanu gremo!«

Kaj je bil vzrok teh dogodkov, ki so razburili celo našo domovino in velik del Evrope?

Naša vlada, v kateri je zastopana po dr. Korošcu tudi naša stranka, je miroljubna. Ona hoče, da bi se spor z Italijo na lep, miren način odstranil in da bi se na vsak način preprečila nova vojna. Z Italijo je bilo treba že pred leti podpisati neke medsebojne pogodbe o razmerah na meji in medsebojnem občevanju. Te pogodbe se imenujejo »Netunske konvencije«. In radi

teh konvencij je začela neodgovorna, od samostojnih demokratov in radičevcev nahujkana mladina hujskarijo po mestih. Glavni povod so dali tudi Italijani, ki so v nekaterih primorskih mestih napadali naše ljudi in pobijali okna in uničevali imetje našim rojakom. Naša vlada je itak proti temu odločno ugovarjala pri italijanski vladi in ni bilo nobene potrebe, da mladina nastopa tako, kot je.

O vseh teh dogodkih poročamo na drugih mestih. Ali podčrtati moramo, da je vsa hujskarija bila organizirana od strani samostojnih demokratov in radičevcev. Sodelovali so pri teh razburljivih dogodkih tudi komunisti, kar je posebno značilno. Razdivjane množice so glasno kričale: »Vojno z Italijo hočemo!« To so kričali ljudje, ki ne vedo, kaj se pravi vojna. Ljudem, ki v naših krajih še kaj držijo na pribičevičevsko, žerjavovsko in radičevsko stranko, bo menda tudi klicanje po vojni svarilen zgled, da bodo zapustili to žalostno stranko oziroma družbo, katera bi zopet rada izzvala krvavo vojno! Mislim, da bo vsak pameten človek obrnil hrbet stranki, ki šunta na vojno.

Mi pa pravimo: *Mir želimo, a vojne ne potrebujemo!* Kogar tako silno srbi hrbet, pa se naj gre v Italijo pretepat z Italijani in Mussolinijem! Našo vlado, posebno pa našega voditelja dr. Korošca pa prosimo v imenu ljudstva: Ne poslušajte radičevskih pribičevičevskih hujškačev, preprečite krvavo vojno za vsako ceno, *okranite nam ljubi mir!* —t.

V Beogradu.

Krvave demonstracije. — Narodna skupščina odgojena. — Zaupnica Vukičeviću.

30. maja. Dopoldne so nastale velike demonstracije, ki so na zunaj nosile videz proti Italiji, v resnici pa so bile najete od žerjavovcev in pribičevičancev proti vladi. Samostojni demokrati (žerjavovci in pribičevci) ter radičevci bi za vsako ceno radi prišli v vlado, da bi zopet napolnili svoje blagajne in da bi z bajoneti krotili vse tiste, ki niso njihovih misli. Pa se jim ne posreči. Zato so sedaj namenoma razširili pretirane vesti o italijanskih demonstracijah v Zagrebu, da so potem nahujkali svoje mladiče v Beogradu na videz proti Italiji, v resnici pa proti vladi, zlasti proti dr. Korošču, ki ga imajo zlasti žerjavovci v želodcu.

Demonstranti so prišli v navzkriž s policijo ter so začeli vlačiti iz kavarne »Ruski car« stole in mize, napravili na ulicah barikade ter začeli metati kamenje, vilice, nože, krožnike itd. na policijo ter streljati. Policija je pozvala na pomoč gasilce, ki so razganjali demonstrante z vodo. Tudi na gasilce so metali demonstranti razne predmete. Izmed policije je bilo več mož ranjenih. Med demonstranti je bilo opaziti več samostojnodemokratskih voditeljev, ki so ščuvali študente in komuniste. Končno je policija razgnala demonstrante.

V narodni skupščini je zunanji minister dr. Marinkovič razložil, da se zaradi nettunskih konvencij skozi dve leti, odkar so bile podpisane, ni nihče razburjal,

danes pa se razburjajo ljudje, ki so jih svojčas sami podpisali.

31. maja. Samostojni demokrati so svoje krvave demonstracije na ulici izvedli tako nerodno, da je cel Beograd bil takoj na jasnem, da pribičevcem ne gre za to, da protestirajo proti Italiji, temveč zato, da s krvjo vržejo vlado. Ker se jim to ni posrečilo in je bila njihova namera docela razkrinkana, so v narodni skupščini hoteli kriti svoj poraz, da so povzročili strašansko vpitje ter začeli vsako delo obstruirati. Vlada je sklenila, da se ne bo bodla z njimi, ter je narodno skupščino do 8. junija odgodila.

V radikalnem klubu je prišla na vrsto spomenica, ki so jo sestavili nekateri radikalni nezadovoljneži proti ministrskemu predsedniku Vukičeviću. To so večinoma nekdanji ministri, ki pa nimajo več upanja na ministrske stolce... Preden pa se je začel razgovor o spomenici, je zahteval Vukičević zaupnico. Od navzočih 105 poslancev je glasovalo za zaupnico 90 poslancev, 15 pa proti. S tem je radikalnim nezadovoljnjem, na katere so žerjavovci in radičevci tako zidali, zadan smrtni udarec.

»Jutro« od lastnih pristašev postavl eno na laž.

V nedeljo 22. aprila t. l. je »Jutro« priobčilo celo stran o »Bedi in gladu v šentjanskem okraju« kot veliko senzacijo s podobami, ki naj predstavljajo lačne ljudi in bajte siromakov. V tem članku je trdilo, da je oblastni odbor razdelil $\frac{1}{2}$ vagona koruze po-

tem »klerikalnega kmetijskega društva« samim članom tega društva, med katerimi da je koruzo dobilo celih 10 premožnih ljudi, dočim sto in sto najbolj siromašnih bajtarjev ni dobilo niti enega zrna. »Jutro« je izmed teh navedlo 22 s številom otrok obenem. Mi smo že takrat pribili, da »Jutro« po svoji stari navadi laže. To pa je ugotovil zdaj tudi sam občinski odbor šentjanski, ki je v liberalnih rokahl Le-ta je namreč na svoji seji sklenil da se pošlje »Jutru« sledeči popravek:

Beda in glad v šentjanskem okraju.

V listu »Jutro« št. 95 od 22. aprila 1928, leto IX. na 14. strani se nahaja članek pod napisom: »Beda in glad v šentjanskem okraju«. Na podlagi člena 26. in 27. zakona o tisku prosim podpisani urad, da sprejmete in natisnete ta popravek:

Ni res, da so telesni in duševni degeneriranci v naših krajih kaj pogosta prikazen... res pa je, da smo telesno in duševno zdravi morda še bolj kakor v drugih krajih.

Ni res, da se je koruza delila zgolj med člane Kmetijskega društva in le med nekatere člane, ni res, da se je koruza delila med premožne posestnike, res pa je, da se je koruza delila povečini med nečlane Kmetijskega društva, med revne in po toči oškodovane občane.

Ni res, da je pri nas vseeno, če je ena smrt več ali manj v kraju, ni res, da umirajo v Št. Janžu ljudje od gladu, res pa je, da skrbimo za dolgo življenje in nihče ne pomni, da bi kdo umrl od gladu (razen če je imel raka v grlu ali želodcu).

Da ta popravek, ki ga je občinski odbor sklenil, ni izšel, tega je kriva samo okolnost, da se je župan postavil na stališče, da je sklep

Krzna.

Bela krzna nimajo za okras sobe nobene vrednosti, če zares niso čisto bele barve.

Taka krzna lahko vedno čistite z »RADIONOM« brez velikega truda.

Napravite raztopino »RADIONA« v mrzli vodi in krtajte s to raztopino krzno v ravnih potezah.

Nato morate s čisto vodo dobro izprati, da izgine »RADION« in nesnaga.

Potem posušite krzno na milejši toplini, a nato ga okrtajte, pa bo kot novo in belo kot sneg.

tele po 14 dneh pravomočen in je na ta način zamudil predpisani rok, v katerem se popravek lahko pošlje.

Najbolj zanimivo pa je, da je bila sedaj poslana v šentjanski okraj zopet koruza in sicer topot 1 vagon. Razdelitev se je sedaj poverila obč. odboru, ki je, kakor rečeno, liberalen. Pričakovati bi bilo, da bi jo bil — ako so bile »Jutrove« navedbe od 22. aprila t. l. resnične — razdelil v prvi vrsti med onih 22 siromakov, ki jih »Jutro« našteva. Toda ne! Od teh je dobilo koruzo od občinskega odbora samo 5 in sicer od teh 3 za menj otrok nego jih našteva »Jutro«! To so: 1. Alojzij Sladič, ki ima po »Jutru« 10 otrok, samo za 1 prevzihtkarico, 2. Helena Okrajšek za 4 otroke, dočim jih ima po »Jutru« 7 in 3. Anton Pelko za 2 otroke mesto za 7, kolikor bi jih po »Jutru« moral imeti.

Iz tega se vidi, koliko vere gre »Jutru« in njegovim člankom z ilustracijami vred!

p »Kmetški demokracija in češki agrarci. Kmetškega shoda v Pragi se je poleg voditeljev Ljudske stranke ministra Šrameka in dr. Hrubana udeležil tudi apeski nuncij mons. Ciriaci. Radovedni smo, ali bi bila šla g. Radič in Pucelj v Prago, če bi vedela, da bo na častnem mestu »ovorniške tribune sedel celo zastopnik »apeža. Dvomimo. Naši »kmetški demokraciji« rojijo namreč vse druge muhe po glavi, kot zavednim češkim kmetom.

p Samoobsodba g. Pucelja. Voditelj slovenskih radičevcev se je vozil te dni iz Prage, in v Zidanem mostu je vstopila, kot sam pripoveduje, v njegov vagon tudi mlada srbska dama. Razvil se je daljši pogovor, med katerim je vprašala: »Pa dobro, ali povejte vsaj po pravici, zakaj vidim (pri vas) toliko pijancev?« Gosp. Pucelj ni še v svojem glasilu: »Na to nisem mogel ničesa odgovoriti.« — Verjamemo da ne, ker so pri nas v Sloveniji na splošno poleg žerjavovcev ravno radičevci največji pospeševalci alkoholizma. Saj je znano, da z vso silo nasprotujejo oblastnemu odboru, ki hoče omejiti pijančevanje. Pa še to je res, da bivša samostojna gospoda za zlobne hujskarije proti SLS ne more zbrati svojih ljudi drugod kot pri — polnem litru.

p Zopet jo je polomil. Kdo? »Kmetški list«. Le čujte, kaj je napisal. »Gibanje med našimi zidarji. Vслед netunske konvencije bodo polentarji lahko hodili zidat v Jugoslavijo. Pričakuje se jih že letos veliko št. vilo. To so izvedeli naši zidarji in postali silno razdraženi. Lahi doma stradajo in — to bodo pri nas delali bolj po ceni in naši zidarji bodo ob kruh. Kam naj gredo naši? To naj pove SLS.« — Najprej naj odovarja »Kmetškemu listu« g. Radič, ki je na skupščini 4. julija 1926 izjavil sledeče: »Mednarodni običaj je ta, da morajo biti pogodbe, ki so bile od ene strani potrjene, biti potrjene i od druge strani, ker sicer nastanejo napeti odnošaji, in takih napetih odnošajev ne maramo. Ni res, da bodo italijanski delavci preplavili Dalmacijo. Narod se je vznemiril radi konvencij z Italijo.

NOVICAR

1. julija na Stadion!

Slovenski Orli prirede v nedeljo 1. julija v Ljubljani prireditve; eno izmed največjih orlovskih po prevratu v Sloveniji, ki nam bo jasno pokazala, kako zelo se je Orlovstvo razrastlo. Dolžnost vsakega Orla in Orlice je, da se prireditve udeleži. Toda ne samo Orli in Orlice, temveč vsi ljubitelji Orlovstva, naj pridejo ta dan v Ljubljano. Pokazati se mora, da stoji večina Slovencev na orlovski strani.

Prireditve se vrši dopoldne in popoldne. Dopoldne je slavnosten obhod po mestu in nato na Stadion, kjer bo sv. maša. Po sv. maši je slavnostno zborovanje, na istem kraju. Popoldne se vrši na Stadionu telovadni nastop naših Orlov in Orlic. Prireditve se vrši predvsem na Stadionu, na prostoru, ki je in bo ponos Slovencev.

Udeleženci bodo imeli polovično vožnjo. Nečlani, ki imajo narodno nošo, naj pridejo v njej.

Pokažimo Orlom s svojo udeležbo, da se zavedamo velikega pomena, ki ga imajo za Slovence. Pojdimo pa na prireditve tudi radi veselja in zadovoljstva, ki ga nam bodo Orli v veliki meri nudili.

d Slovesna otvoritev osmega ljubljanskega velesojma je bila v soboto dne 2. junija. Poleg državnih, oblastnih, vojaških oblasti, zastopnikov tujih držav in raznih korporacij in organizacij, sta prišla k otvoritvi tudi poljedelski minister Svetozar Stankovič in zastopnik ministra za zunanje zadeve dr. Predič, ki sta jako lepo govorila o Sloveniji in Slovencih. Udeleženci so se zelo ugodno izrazili o vtisih, ki so jih dobili na velesojmu.

d Lastno oblastno hranilnico namerava osnovati tudi oblastni odbor v Sarajevu.

Toda te konvencije nimajo v sebi ničesar strašnega. Tako g. Radič. Kaj naj rečemo mi? Tole. Gosp. Pucelj naj z Radičem in Pribečevičem ne nasprotuje našemu zunanjem posojilu, pa bo mnogo let za vse, tudi za par italijanskih delavcev dovolj dela in jela in tudi našim zaslužnjem bratom se bo bolj godilo. To je krščansko! In gosp. Pucelj vendar trdi, da je krščanski človek.

p »Kmetški list« piše: »Lep veliki župan in klerikalni zaveznik. V Skoplju so pretelki teden aretirali bivšega velikega župana Veljo Vukičevića, ker je bil osumljen potvarjanja menic.« — Torej aretirali so ga. Kaj pa to dokazuje? To dokazuje, da sedanja vlada nikomur, ki pride z zakonom navzkriž, ne prizanaša, pa če bi bil tudi njen prijatelj in zaveznik. Pod žerjavovskimi vladami se je pa lahko na debelo kradlo iz državne blagajne in iz raznih bank, pa se ni nikomur nič zgodilo. Zdaj pa naj še gosp. Pucelj z nujnim predlogom zahteva, da se »prijatelji in zavezniki« v propalih žerjavovskih bankah pozovejo na odgovor. Potem bo zmagala pravica na vse strani.

d Ali si želite vojne? Upamo, da ne. Če pa se vendar le še kje najde kričač, prečitajte mu 9. stran nedeljskega »Slovenca«, z dne 3. junija 1928.

d Umri je v Belgradu drugi podpredsednik narodne skupščine poslanec Radoslav Agatanovič. Podlegel je pljučnici.

d Most med Belgradom in Zemunom bo napravila belgrajska občina. Stal bo okrog 200 milijonov dinarjev. Prispevali bodeta občina in država.

d Dijaške demonstracije. Dne 31. maja so kričali neki vseučiliščniki v Ljubljani proti netunskim dogovorom. Končno nič hudega, ako bi se vršilo zborovanje v dostojnih mejah. Slišali pa so se tudi klici »Dol s Korošcem« in »Živio vojna« in padala je opeka na policijo, kar gotovo ni bilo prav. Naš narod, ki ljubi dr. Korošca, hoče miru in odločno zavrača hujskanje na vojno. Tudi žrtvuje slovensko ljudstvo toliko za svojo univerzo, da ima vso pravico na svojih tleh odklanjati brezplodne in vojno izzivajoče demonstracije.

d Jugoslovanski inženjerji so prišli dne 2. junija na zborovanje in velesojem v Ljubljano.

d Gospodinjске šole so dovoljene od ministrstva prosvete samostanskim sestram v Kamniku in Kranju.

d Veliki zvon za Šmarno goro, ki je bil pred kratkim ulit v šentviški zvonarni nad Ljubljano, s svojo izredno dovršenostjo dokazuje, kako prav je imel odbor za nabavo novih šmarnogorskih zvonov, da je to, do danes najtežje po vojni naročeno zvonilo v Sloveniji, zaupal našemu domačemu podjetju. Res je še mlado, pa se je v kratkem času obstoja tako izpopolnilo, da je tako mogočno naročilo neopričakovano dobro izvršilo. Veliki zvon — čist, natančno zadet nizki a — ima vse lastnosti, ki se zahtevajo od dobrega zvona; še več! tako izredno se je posrečil, da bi ga s temi lastnostmi, kakor jih ima, komaj katera zvonarna zmogla. Strokovnjak, ki pozna vse naše zvonarne morda še precej tako posrečil, jvonarni morda še precej tako posrečil, drugim pa, čeprav vlivajo dobre zvonove, prav gotovo ne. — Zvon ima čudno mogočen, poln, gost glas, hkrati pa svetlega, jasnega, mehkega, kakor bi z zametom božal, kakor morje plavajočega. To bo njegov prekrasni glas veličastno valoval preko ljubljanskega polja, se razlival na Sorško polje in plul nad vodiškimi, smleškimi, cerkljanskimi gozdovi in livadami proti Grintavcem in Kamniški strani! Nobene orgle tako mogočno ne pojo, nobena pesem se tako sladko ne glasi. Takega glasu se človek nikoli ne naveliča. Najprej bo slavil — čeprav še kot pogan, nekrščen — Kristusa Kralja, ko ga bodo sv. Rešnjega Telesa dan verni Šentvidčani spremljali v slovesni procesiji mimo zvonarne. To bo pri šentviški procesiji pač najlepša godba. Ko bosta ulita še mala dva, ki sta za liv tudi že priprav-

K o s p i t e

Vam ni treba imeti ni-
kakih skrbi za perilo,
ker

ŽENSKA HVALA

raztaplja nesnago tako,
da drugo jutro trebate
perilo samo malo ku-
hati v rastopini, za ka-
tero vzamete

Schichtovo Terpentino milo

ljena — drugi točno zadet čist cis je bil namreč z velikim vred ulit in je enako dober kakor veliki — bodo vsi štirje zvonovi romali na Šmaro goro, da nastopijo službo pri naši Kraljici. — Veliki zvon, ki ima najnižji glas od vseh bronastih zvonov Sloveniji, bo tehtal nekaj nad 3400 kilogramov, to je dobri 60 starih centov. Je pa tudi velikan, orjak, kakor kak majhen šotor, saj ima le 14 cm manj kot 2 m v premeru. Dobrotniki, ki so žrtvovali za nove zvonove, so lahko veseli: njih denar je sijajno naložen; ko od njih že prahu ne bo več, bo njih dar še vedno Marijo slavil. Naj bi glas novih zvonov vzbudil še mnogo dobrotnikov; dasi so dotra srca že veliko nanosila, vendar bo do polne vsote treba še mnogo tisočakov. — Škoda, da je velesajem štirinajst dni prezgodaj. Kako bi se ti orjaki na njem postavljali. Je pa morda tako tudi bolj prav: bodo samo Bogu in Mariji služili, ne pa najprej človeški radovednosti.

d *Delavske protialkoholno gibanje v Sloveniji.* Na inicijativo zagrebške Radniške Apstinentske Zajednice je pokrenjeno kor v Ljubljani tudi v Celju vprašanje delavskega treznostnega gibanja. Dočim je bila v Ljubljani osnovana dne 19. maja t. l. »Delavska Abstinentska Jednota«, je bil v Celju ustanovljen akcijski odbor, ki vodi vsa predela za osnovanje »Delavske Abstinentske Jednote« v Celju.

d *II. Romanje na Sv. Višarje* priredi S. k. ženska zveza 4. in 5. avgusta t. l. Kdor se želi udeležiti tega romanja, naj sporoči svoj naslov in rojstno leto ter naj pošlje 40 Din za vizum in vozne stroške od državne meje do Zabnice na Prosvetno zvezo, Ljubljana, Miklošičeva cesta 5. Vožnja po

naših železnicah bo polovična, in sicer na vseh progah ljubljanskega ravnateljstva. Romanje se udeleži več duhovnikov. Odhod iz Ljubljane 4. avgusta zjutraj ob pol 8. Prihod na Višarje bo popoldne ob 4. Zvečer pridiga, pete litanije in procesija z lučkami okrog hriba, kakor lansko leto. Dne 5. avgusta ob 6 skupno sv. obhajilo in pridiga. Odhod iz Zabnice okrog 2 pop. Prihod v Ljubljano ob 7. Romanja se udeleži lahko vsakdo. Vsi stroški za vizum, vožnjo iz Ljubljane tja in nazaj znašajo n. pr. 75 Din. Priglasiti se je treba do 1. julija. Priglasje sprejemajo tudi župni uradi po deželi.

d *Namesto pomaranč — bombe.* Na belgradskem kolodvoru je zaplenila dne 28. maja policija dva vagona, ki sta bila naložena v Italiji za Bolgarijo. V tovornem listu je bilo napisano, da so v vozovih pomaranče, ko so pa v vagone odprli, so našli oba voza polna raznega vojnega materijala, največ je bilo bomb. Naše oblasti vso zadevo strogo preiskujejo.

d *Pasteurjev zavod* (zdravilišče za one, ki jih popade stekel pes) so z dovoljenjem ministristva za narodno zdravje otvorili 1. junija v Osijeku.

d *Sladkorne tovarno na zadružni podlagi* bodo sezidali v Zomboru v Vojvodini.

d *Protest naših Madjarov.* Kakor znano, vrši angleški lord Rothermer strastno agitacijo, da bi se Ogrski vrnili nekateri obmejni kraji, ki jih je izgubila po svetovni vojni. Zato so priredili Madjari naše kraljevine v Begefu veliko zborovanje, kjer so se izjavili odločno proti lordovim nakanam.

d *Delavske hiše v Mariboru.* Celotni gradbeni stroški za delavsko kolonijo bodo

znašali 4.339.130 dinarjev, s posestvom vred pa 4.820.000 Din. Igrišče in javna pot popravi občina, kar bo stalo 200.000 Din. Hišice bo vseh skupaj 75 in sicer tipa A 18 tipa B pa 57.350 Din, nimajo pa podstrešnih sob. Hišice tipa B pa imajo kuhinjo in 4 sobe (dve podstrešni) ter bi prišle na 74.550 Din. Za manjše hišice se bo poleg amortizacijskega zneska plačevalo mesečno približno 320 dinarjev, za večje pa približno 400 dinarjev.

d *Kam z našo deco?* Na to važno vprašanje odgovarja v lepem članku nedeljski »Slovenec« z dne 3. junija. Starši čitatelj!

d *Dne 3. junija je minulo 50 let odkar*

je umrl skladatelj Anton Hajdrih. Znan je zlasti njegova »Buči morje adrijansko«.

d *Toča v breziškem okraju.* Cesar ni uničil spomladanski mrz, to je opustošila zadnji petek silna toča. Oblastni poslanec Josip Tratnik je opozoril na te nesreče tako Belgrad kakor tudi Ljubljano in prosil za pomoč. Dobil je od povsod naročilo, da naj gg. župane prizadetih občin napoti do tega, da dajo nemudoma ceniti škodo in tozadevne cenitve odpošljejo na oblastni odbor v Ljubljano. Gospodje župani se torej tem potom prosijo, da storijo takoj svojo dolžnost. Opozarjamo jih, da je potrebna dvojna cenitev, ena za odpis davka, druga za eventualno podporo.

d *Vlak bi bil kmalu padel v Kolpo.* Te dni je skočila lokomotiva brzovlaka Sušak—Karlovec blizu mosta preko Kolpe s tira. Med potniki brzovlaka je nastala velika zmeda, toda k sreči se ni pripetilo nič hudega. Ako bi vlak le trenutek poprejš skočil s tira, bi padli vsi vagoni v Kolpo.

d *Umrla je v Dobriču Marija Musar.* Pokojna je bila sestra šolskega upravitelja

Franceta Musarja v Šmarju pri Ljubljani in misijonarja Josipa Musarja v Afriki.

d V Starem trgu pri Ložu je umrl 80 letni g. Janez Lavrič, oče občinskega tajnika v Starem trgu pri Ložu in g. K. Lavriča, kateheta v Kočevju.

d Po nesreči je umrla vsled zastrupljenja s svetilninj plinom 20 letna Zora Vrtačnik, dijakinja 8. razreda ženske gimnazije v Ljubljani.

d V valovih Drave je utonil ptujski odvetnik dr. Tomaž Horvat.

d Umrl, ker ga je škorpion pičil. V vasi Zalati pri Mostarju se je te dni vrnil 20 letni Milorad Pušič domov s strahovito otečeno roko. Ko so ga vprašali, kaj se mu je pripetilo, je odgovoril, da ga je velik črn škorpion pičil dvakrat v roko. Ker v vasi in ne v bližini ni bilo zdravnika, so mu kmetje navezali na roko vsa mogoča domača zdravila, toda roka je vedno bolj zatekala. Strup se je pričel širiti po vsem telesu, tako, da je bila vsa kri zastrupljena in je nesrečni mladenič čez nekaj ur umrl.

d Med nevihto je udarila strela v čuvaja prekopa Atanazija Depalo v občini Novi Karlovci v Sremu. Bil je takoj mrtev.

d Ko je delal na polju, je ubila pretekli teden strela posestnika p. d. Slamnika na Brezjah pri Trzinju.

d Na žico spojenjo z električnim tokom je stopila štiriletna Ružica, hčerka posestnika Veselija v Veliki Jelsi pri Karlovcih. Tok 200 voltov je otroka ubil.

d Pazite na otroke! V vasi Horgos pri Subotici se je te dni pripetil grozen zločin. 22 letni madjarski cigan Stjepan Csore je odvedel šestletno deklico Marijo Guzsar v vinograd, z obljubo, da ji bo dal črešenj. Deklica je, nesluteč kaj hudega, odšla s ciganom, ki jo je zlorabil in potem zadavil. Deklico so našli šele zvečer v vinogradu. Obraz ji je bil ves razpraskan, na vratu pa so bili sledovi davljenja. Orožništvo v Horgosu je takoj uvedlo zasledovanje, toda storilec je že pobegnil na Madjarsko. Madjarske oblasti so bile takoj obveščene o tem in upanje je, da zločin ne bo ostal nekaznovan.

d Ni vsak za šoferja. Te dni se je vršila v Starem Keru v Bački svatba kmeta Vladimira Čizmiča. Po svatbi so se hoteli svatje voziti z avtomobilom. Ker ni bilo med njimi nobenega šoferja, je prevzel vodstvo avtomobila Jurij Popovič iz Novega Sada. Z veliko hitrostjo je drvel avto proti Novemu Sadu, dokler se ni sredi ceste prevrnil in pokopal svate pod seboj. Voznik Popovič je dobil tako hude poškodbe, da je drugi dan v novosadski bolnici umrl. Drugi svatje so dobili le lažje poškodbe.

d Pol žaba pol opica. V mostarski bolnici je te dni porodila neka muslimanka čudnega otroka. Otrok je podoben napol žabi in napol opici. Roke in noge ima skrivljene kot žaba. Vratu sploh nima, temveč je glava truplu tesno prirastena. Na glavi ima črno bulo, v kateri so možgani. Spaček ni ostal pri življenju.

d Ne puščajte hiš brez varstva! Dne 23. maja so bili domači posestnika Antona Bogoviča v Ravnah pri Vidmu zaposleni z delom na polju, tako da je ostala hiša od 2. do 4. ure popoldne brez varuha. Ko so

prišli domov, so zapazili, da so medtem vlomilci s silo razbili okno, šli v hišo in odnesli vse, kar jim je prišlo pod roke. Poleg gotovine nad 6000 Din so odnesli dve niklasti uri, eno srebrno žensko uro z zapestnico, moško in žensko obleko, čevlje in perilo, tako da znaša škoda okrog 10 tisoč dinarjev. Vloma so osumljeni cigani, ki so imeli v tem času svoje taborišče pri brodu v Mrtvicah ob Savi, odkoder so hodili preko Save na Štajersko stran in so domači videli posamezne cigane v raznih vaseh videmske fare in tudi v Ravnah. Orožniki so zaprli dva cigana.

d Kuharico je ropal. V torek, dne 22. maja t. l., se je pripeljala Rozalija Lončar, kuharica iz Sv. Jurija ob juž. žel., z osebnim vlakom iz Ljubljane ob 9. uri zvečer v Videm-Krško. Peš je šla s postaje Videm v Krško. Predno je prišla na savski most, ji je nenadoma nekdo od zadaj hotel potegniti iz rok ročno torbico. Ko se je ozrla, je zagledala moža srednje postave, obrtega obraza, starega okrog 25 let, ki je bil oblečen v sivo obleko s športno čepico. Klicala je na pomoč, vendar ji je ropar hitro iztrgal torbico z rok in zbežal s ceste v temo. S torbico je ropar odnesel nad 600 Din gotovine, 2 zlata prstana z rdečim in belim kamnom, ovratno verižico z obiski, srebrno zapestno žensko uro in nekaj drugih malenkosti. Lončarjeva je oškodovana za več kot 3000 Din. Za roparjem dolej še ni nobenega sledu.

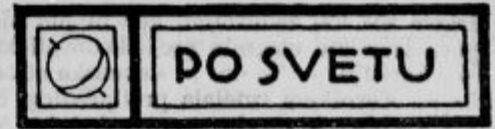
d Znana razbojniška družba Prpiča malega je bila te dni pred zagrebškim sodiščem. Prpič in 5 drugih pridejo na vešala, trije pa na dolgoletni zapor.

d Kje je? Desetletni Stanko Boštjančič je služil pri Janezu Selan — Brdavsnu — v Sostrem za pastirja. V torek 22. maja se je živina sama vrnila nazaj v hlev, pastirja pa še sedaj od nikoder ni. Mati njegova ga je že povsod iskala, pa nikjer našla. Znabiti se mu je ponesrečilo, da je spodrsnil v Ljubljani in otonil. Kdor bi kaj vedel, se prosí, da naj sporoči orožnikom v Štepanji vasi ali pa županstvu v Dobrunjah pri Ljubljani.

d Slabokrvnim se nudi sedaj naravna prilika za naglo ozdravljenje, ker so to najboljši meseci za okrepitev krvi z »Energinom«, železnatim kina-vinom. Za ozdravljenje in ojačenje krvi pri odraslih in otrocih zadoščajo 3 velike steklenice. Dobiva se v vseh lekarnah. Ena velika steklenica s točnim navodilom 40 Din, tri steklen. »Energina« železnatega kina-vina po pošti za 128 Din razpošilja Laboratorij »ALGA«, Sušak.

d Pri revmatizmu v glavi, kolkih in hrbtu, bolnih živcih, bolečinah v boku in križu se z velikim uspehom rabi naravna »Franz-Josef« grenčica za dnevno izčiščenje prebavnega kanala. Vseučiliške klinike potrjujejo, da je »Franz-Josef«-voda, posebno v srednji in starejši dobi izborna čistilo za želodec in čreva. Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

d Občeznana in renomir, prva kranjska vrvarna in trgovina s konopino Ivan N. Adamič je otvorila v lastni hiši v Celju, Kralja Petra cesta 33, podružnico, detajl-

Katoliška cerkev.

s Zastopstvo jugoslovanskih škotov pri sv. očetu. Nedavno je sprejel papež v avdienci štiri jugoslovanske škofo. Sv. oče se je zlasti zanimal za novo škofijsko semenišče v Zagrebu, ki bo lahko sprejelo 500 duhovniških kandidatov. Pri tej priliki so izrazili škofo željo, da bi zavod sv. Hijeronima v Rimu ne imel samo verskega, temveč tudi narodni značaj v tem smislu, da bi se vodstvo in vsa uprava zavoda izročila jugoslovanski duhovščini.

s Kje bo bodoči narodni evharistični kongres? Kardinal Sredi, primas Ogrske, se trudi, da bi bil bodoči svetovni evharistični kongres leta 1930. na Madjarskem.

Italija.

s Fašistovske divjanje na Tirolskem. Italijani so razpustili vsa nemška južno-tirolska društva za družabno vzgojo nemške mladine. Izgnanih je bilo več učiteljev, ki so zasebno poučevali otroke v nemškem jeziku. Nekaj uradnikov je bilo odslovljenih, ker so s strankami govorili nemški.

s 61 italijanskih hidroaeroplanov je odšlo te dni na potovanje po Sredozemskem morju. Obiskali bodo najprej Sardinijo, nato Španijo in končno francosko letalsko pristanišče Berre. Z zrakoplovi potujejo tudi vojaški zastopniki Amerike, Anglije, Španije in Francije, torej se vršil vse skupaj pod primerno kontrolo.

s Razno. V Ajšovici pri Gorici je umrl znani gostilničar Ivan Štrukelj. — V Kojškem je umrl pred božjo službo v cerkvi od kapi zadet organist g. Vid Kumar. — V Spodnji Idriji je obhajal štiridesetletnico kot cerkovnik in organist g. Anton Zonta. Opravljal je svoj čas tudi učiteljsko službo. — Sedemletna deklica Marija Lapajne iz Tribuše je padla, ko je pasla ovce, čez skalo v prepad in se ubila.

Avstrija.

s Zahteve koroških Slovencev na šolskem polju. Pred letom je bil v koroškem deželnem zboru predložen predlog za kulturno avtonomijo tamošnje slovenske narodne manjšine. Deželni zbor je v to svrhu imenoval poseben odbor, ki naj bi podrobneje proučil predlagani načrt. Odbor pa je imel do sedaj samo dve seji in torej ni pričakovati, da bi se vprašanje koroških narodnih manjšin kaj kmalu rešilo. Tudi niso bili Slovenci z dotičnim pred-

no in engros trgovino vrvarskih izdelkov. Imenovano tvrdiko zaradi solidnosti in izborne kvalitete njenih izdelkov toplo priporočamo.

d Edina ljubljanska zvonarna Strojnih tovarn in livarn v Ljubljani, prej Samassa, je razstavila na letošnjem ljubljanskem velesejmu od 2. do 11. junija 4 zvonove skupne teže 2570 kg v glasovni sestavi D, Fis, A, H. Zastopnik zvonarne je vse dni na sejmšču.

logom nič kaj zadovoljni, ker bi jim njegova izvršitev utegnila prej škodovati kakor koristiti. — Te dni je slovenska stranaka na Koroškem izdelala protipredlog, čigar vsebina je v glavnem naslednja: Na Koroškem živijo samo Nemci in Slovenci. Obstoj takojmenovanih Vendov se ne priznava. Dosedanje nemškoslovenske šole se imajo predati slovenskemu šolskemu odboru, ki bo iz njih napravil slovenske šole. Na Koroškem naj bi smele v bodočnosti obstajati samo nemške in slovenske šole, nikakor pa ne dvojezične. V slovenske šole naj se vpisujejo otroci staršev, ki priznavajo slovenščino za svoj materni jezik. — Seveda odklanjajo nemški zagriženci slovenski protipredlog kot nesprejemljiv.

s Razno. V Šmohorju so zborovale kmetijske podružnice in 20 krajnih šolskih svetov, ki so se izrekli odločno proti poletnim počitnicam in proti pričetku šolskega leta v jeseni. Otroke namreč rabijo starši v jeseni za pašo. — Za »Schulverein« so zbirali dva dni v Celovcu. Zbirka znaša 3000 šilingov (24.000 Din). — V Št. Lipšu so na Binkošti vprizorili igre: »Klic božji«, »Prepirljiva sosedica« in »Zamorčki«. — V Št. Petru na Vašinjah so igrali »Tri tičke« in »Strahove«.

Čehoslovaška.

s Dr. Beneš se je vrnil v Prago. Nedavno je češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš odpotoval v Berlin, kjer se je pogovarjal z namestnikom obolelega zunanjega ministra Stresemanna, z dr. Schubertom. Bil je sprejet tudi od predsednika nemške republike Hindenburga. O čem so razgovarjali, ostane za enkrat še diplomatska tajnost.

Nemčija.

s Strupen plin eksplodiral v Hamburgu. V Hamburgu se je pripetila strahovita nesreča s strupenimi plini. Na skladišču kemične tovarne Hugo Holzenberg v svobodni luki so popokali sodi, v katerih se je nahajal fosgen, to je strupen plin, ki so ga uporabljali že v svetovni vojni kot »žoltokrižni plin«. Fosgen je prodril v ozračje, veter ga je še bolj raznašal. Ljudje so začeli cepati, ne da bi bil kdo vedel, kaj se je prav za prav zgodilo. Najprej so začeli ugibati, da uhaja svetilni plin — fosgen je popolnoma neviden — toda izpačena človeška trupla so odkrila, kje je sovražnik. Gasilci in redarji so se opremili z varovalnimi krinkami in začeli pobijati plin z vodo in amonijakom. Ogrožene mestne dele so začeli izpraznjevati. Med prebivalstvom je nastal nepopisen strah. Več sto oseb je bilo od plina omamljenih. Smrtnih slučajev je bilo 10. Kamor je veter zanašal plin, poznalo se je na travi in listju, ki je bilo ožgano in orumenelo. Eksplozija je nastala vsled tega, ker se eden izmed tankov (sodov), napolnjenih s fosgenom ni dobro zapiral. V tanku je bilo 11 kubičnih metrov strupenega plina. Časopisje se je ob ti priliki vpraševalo, čemu imajo Nemci toliko strupenega plina. Odgovarjali so, da se uporablja pri izdelovanju barvil.

Rusija.

s Orožne vaje s strupenimi plini. V sovjetski armadi bodo imeli sedaj v poletju velike orožne vaje, kjer se bodo vežbali vojaki tudi v napadih s strupenimi plini. Dotični vojaški oddelki imajo velikanske zaloge tako zvanih strupenih sveč in balonov s strupenimi plini. Vse vojaštvo, ki bo korakalo za strupenoplinskimi vojaškimi oddelki, bo imelo najmodernejše maske proti plinom. Že pozimi so se sovjetski vojaki vežbali v strupenoplinskem orožju, vendar oblast ni bila dovolj pazljiva in mnogi prebivalci v okrožju manevrov so oboleli in umrli po orožnih vajah na zastrupljenju, posebno otroci in drobnica. Pri sledečih manevrih bodo, da se preprečijo nesreče, morali tamošnji prebivalci izprazniti najmanj 25 km² sveta.

Amerika.

s Nove nesreče v ameriških rudnikih. V Harlanu (Kentucky) je nastala eksplozija. 50 rudarjev rešenih, 25 jih še pogrešajo. — V Vukonu v Virginiji je vsled eksplozije v rudniku podleglo 17 delavcev. — Uradno je ugotovljeno, da je pri katastrofi v Brownsville izgubilo življenje 197 rudarjev.

s Razno. V Clevelandu so umrli: Frank Belcijan, doma v Dolskem pri Ljubljani, Frank Straus iz Dvora pri Žužemberku, John Smrekar, doma v vasi Trošine, fara Polica.

Kitajska.

s Peking so zasedle južnokitajske čete. Japonska ofenziva je bila zasedbo mesta Tsinanfu in šantunske železnice ustavljena. Japonska je stavila sedaj sledeče zahteve: povrnitev škode, kaznovanje krivih kitajskih vojakov in častnikov. Ako se ti pogoji ne sprejmejo, obdrži Japonska zasedeno ozemlje kot jamstvo. Japonska odklanja posredovanje Društva narodov. Meščanska vojna med južno in severnokitajskimi četami traja dalje. Bojna sreča se je obrnila na stran južnokitajskih čet, katerim poveljuje general Feng Čangsolin se s severnimi četami umika in je že zapustil Peking, katerega so južnokitajske čete, kot se glase najnovejša poročila, že zasedle. Izgleda, da bo bojišče prenešeno v Mandžurijo. Ker imajo Japonci do Mandžurije nekaj pravic, ki jim dovoljujejo vzdrževanje 15.000 vojakov vzdolž mandžurske železnice, bodo Japonci v Mandžuriji gotovo pomnožili svojo armado, da ohranijo red in mir. Na Japonskem pridobiva struja, ki je proti odpošiljanju japonskih čet na Kitajsko, na moči.

Drobne novice.

Italijanski kralj je podpisal novi fašistovski volivni red za državni zbor, po katerem Slovani in Nemci ne bodo imeli več svojih poslancev.

Samostojna država Litva je proglasila Vilno, ki je že od leta 1922. v rokah Poljakov, za svoje glavno mesto. Bodo še spori!

Vinograde na Nižjeavstrijskem je mrz skoraj popolnoma uničil.

Francozi in Marokanci so se zopet spopadli.

600 hiš je uničil požar v mestu Sasovo v Rusiji.

Nad 1 milijon molznih krav je ta čas v Avstriji. Na sto ljudi pride 19 krav.

Mala antauta bo zborovala 20. junija v Romuniji.

Tovarna patronov je zletela v zrak v Lüttichu v Belgiji.

Pri belem dnevu so odpeljali londonski tatovi poštno blagajno in 30.000 funtov sterlingov (ca 8,304.000 Din).

Nove knjige.

V Kristusovi šoli. Prvi zvezek: Mala skrivnost. — Knjižica, ki je v celi množici izdaj preplavila katoliško Nemčijo. Na nov silno preprost in prirčen način daje navodila, kak ogojiti svoje notranje, dušno življenje, da se čimbolj približa Bogu in resnični sreči. Knjižica je zaklad za one, ki imajo globok smisel za iskreno prijateljstvo z Bogom. Cena 8 Din. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni in Ljubljani ter v Katoliški knjigarni v Gorici.

Slovenska misijonarja Baraga in Koblehar. Knjižica opisuje misijonarsko delo dveh slavni slovenskih misijonarjev ter ima namen poglobiti v nas ljubezen do misijonov. Oba spisa se zelo prijetno bereta ter sta zanimiva tudi po opisih ljudstev, kjer sta oba misijonarja delovala. Cena po pčsti 7 Din, sicer pa 6 Din ter se dobiva pri dr. L. Ehrlichu, Ljubljana, Semeniška ulica 2.

Duhovniški poklici. Glasnikova knjižnica zv. 1. Največja šiba božja, ki more za deti katoliško ljudstvo, je pomanjkanje duhovnikov. Ker se vsled brezverskega tiska in slabe vzgoje tudi v Sloveniji krčijo duhovniški poklici, je hvalevreden namen te knjižice, da vzbudi med našo mladino čim več duhovniških poklicev. Zato razlaga na poljuden in prirčen način dostojanstvo in lepoto duhovniškega stanu ter poziva starše, naj vzbujajo svojim otrokom ljubezen do duhovskega poklica. Knjižica se naroča v upravi Glasnika, Ljubljana, Zrinjskega c. 9.

Železniški almanah je ogromna, več kot 500 strani broječa knjiga v veliki četrtinki ter prinaša vse podatke o železnici v naši državi, razne tarife (blagovne in osebnene), istotako za morskoro plovbo, razne razprave, ki so v zvezi z železniškim obratom itd. Sploh: ni je železniške stvari, ki bi je ne našel v tem almanahu. Za trgovce je knjiga važna. Pisana je v hrvaščini, deloma v cirilici.

NAZNANILA.

n Prostovoljno gasilno društvo na Bukovici nad Skofjo Loko priredi dne 17. junija na Praprotnem, gostilna Kazina, veliko vrtno veselico ob vsakem vremenu. Ker je društvo novoustanovljeno in še brez gasilnega orodja, prosimo prijatelje našega društva, da se udeležijo v obilnem številu in nas gmotno podprejo.

n Sv. Križ pri Belih vodah. Shod na praznik Srca Jezusovega se letos ne vrši v petek 15. junija, ampak bo preložen na sledeči torek, 19. junij. Drugo sv. opravilo ob 9 bodo imeli tedaj pravzvišeni gospod knezoškof dr. Karlin sami.

n Novo mesto. Občni zbor podružnice Kmetijske družbe za Slovenijo v Novem mestu se bo vršil dne 3. junija 1928 (nedelja) ob 9 dopoldne v prostorih podružnice. Člani se vabijo, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo. — Načelstvo

PO DOMOVINI

Radovan Hrastov:

Ljubljanski sprehodi.

13. Ali bi šli vi naprej...?

Prav za prav ta reč ne spada toliko v delokrog moje pisarije, ki je pač časih bolj, časih manj sentimentalna ali poetična, — kakor mi ta ali oni reče. Pa naj bo! Ne! bo kljub temu, da se s politiko ne pečam in ne lovim rad njenih posebnosti! Prvič je ta reč briga nas vseh — in še kakšna briga! — drugič je pa res, da počenjajo z njo na račun navdušenja in v ime naroda stvari, ki niso niti všečne, niti dostojne in častne za naš čas in naše ljudi.

Krenem te dni za večera po ulicah tja mimo Franciškanske skozi Wolfovo na Kongresni trg, pred univerzo.

Bilo je časih tam pred našega naroda duševno hišo videti kaj lepih navdušenj za naše narodno dobro, kaj resnično toplih simpatij do onih naših tam preko. Do naših tužnih, izmučenih, do krvi in mozga izrabljenih soljudi, do bratov in sester po besedi in pesmi in krvi in veri. Bilo je res! Pa je bil tedaj zbran po svojih mladih ves narod, pa ni bilo vpadanj in zbadanj, pa blatenja nič po lastnih svobodnih, — o, tedaj smo vedeli in videli in verjeli, da je vse privrelo vsem iz ljubečega srca, da je bila njih beseda izraz vseh naših sotrpelih duš.

Zdaj pa ni bilo tako. Zdaj se je zgodilo, kar se še ni zgodilo na tistih tleh, ki bi imele biti svobodne. Zgodilo se je, kar bi se ne smelo. Zlasti v imenu naroda ne. Da je namreč letelo iz univerze kamenje vsevprek, da se je rjulo in vpilo in zahtevalo raz nje nekaj, kar živo zadeva ves narod in vsakega posameznika takisto. Le prav tistih ne zadeva, ki so glasno besedo imeti hoteli. In vprav zato je izšla iz njihovih ust.

Ce pa kriče: *Vojske hočemo!*

Kaj naj to pomeni? Mar resnično borbenost?

Mar dejansko korajžo? Nič tega! Le besede so, hi-poma nadjene in na jezik položene in vržene med množico brez premisleka. Tista beseda ni izšla iz blagoslovljenih ust naroda, ki je zrel in kulturn, zato tudi ni odjeknila od nikoder. In ne bo zlepal Zakaj to ni govoril narod; to ni njegova beseda, to ni njegova volja, to ni njega hotenje. Saj niti ni resnično hotenje onih samih, ki so ga kazati hoteli. Ni. Le proračunana gesta je, vržena v obraz bratu lastnega rodu, ki jim povsede ni. Je to nekaj, kar se pesnikom za čuda nerado jemlje pod pero in na papir — iz ust pa se utrne mimogrede.

Vojska naj bo!

Prosim vas: poiščite koga, ki bo dejal, da je res in prav tako! Ga ni. Izmed tistih že celo ne, ki so svojo Kalvarijo že enkrat prehodili po krvavih bojnih poljanah, ki so v trudnih korakih speli dolga leta na svojo in vsega naroda Golgota. Saj so se komaj oddahnili taki, pa da bi jih podil znova kdo pod bajonete in puške in v vse bridkosti? Pa da bi jih podila v bojni metež in strelske jarke nepremišljena mladina, skupaj zbrana, ne — naročeno skupaj napočena in umetno podpihana? Zakaj le ta je vpila vsa nerazsodna in le v besedah bojevitja. Rečem vam: kdorkoli je bil, le enega povejta bi bilo treba: pojdito vi prvi... na čelo vseh... naprej...! — — —

Namah bi utihnili vsi in bi se plahi razbežali na vse strani in poskrili.

Tako pa je kričati prav lahko, misliti pa ob tem: boš šla ti raja, pa se boš bila in streljala, mi pa si bomo meli roke, pa lepih besed ti bomo nametali, da jih boš sita, ko kruha ne bo... Mi pa bomo potlej rekli: lejte našo zaslugo za narod...!

Toda tisti, ki bi moral nositi težko breme težkih besed, tisti molči. In bo še dolgo dolgo molčal in le prosil: Vojske in lakote reši nas, o Gospod. Dosti je že pustila gorja in niso še pozabljene nje neštete bridkosti, niso še potočene vse solze radi nje... Iz dneva v dan še jokajo sirote brez očetov,

matere za sinovi, žene za možmi, pa oni brez rok ali nog — o, naj gre novi kelih mimo nas...
* * *

Taka je ta žalostna storija v splošnem in brez opisa podrobnosti.

Pa ni s tem rečeno, da sprejemamo in priznavamo za vekomaj vse, kar je in kar še priti mora. Ne! Bolj nego kdaj vemo in verujemo in upamo, da sine nekoč dan, ki bo čist in svetel in topel vsem bratom našega rodu. Pa morda ne bo z mečem dobojevan. Kadar bo kupa bridkosti polna do vseh robov; bo dopolnjeno in se bo razlilo... In tedaj bo naš veliki dan in praznik, bo vriskajoča pesem naših polj in gora in Save in Drave in Soče — do vseh izvirkov...
Nekdo bol Kdor upa in veruje, bo obilno plačan. Tak je zakon narave, tak je zakon Boga.

DOL PRI LJUBLJANI.

V nedeljo se je v našem kraju, pri Sv. Heleni, vršila lepa, obilno obiskana javna orlovska prireditve, ki jo je priredila agilna Hrušička srenja. Je to menda prvi letošnji tovrstni nastop, ki je pokazal, da Orli preko zime niso spali, marveč da so se z vso silo pripravljali in da so kar moč pripravljani za svoj veliki dan v Stadionu. Nastopilo je čez 40 članov, 20 članic, 20 mladcov ter 25 Orličev. Stafetni tek se je po izbirni tekmi vršil med odsekoma D. M. v Polju in Sv. Heleno in je slednji zmagal ter si tako priboril prehodno srenjsko darilo, bronastega »zmagovalca«. — Naši domači Orli so se poleg priprav za ta nastop marljivo vezbali tudi v dramatik. Prihodnjo nedeljo bodo v Domu igrali Jiraskovo dramo »Oče«. Poleg igre je na sporedu še šaljiv kuplet »Dimnikar«, moški

IZ TRBOJ.

Naš rojak g. Jožef Knific, župnik Gorjanski, je poročil letos v Trbojah dve nečakinji, Angelo, bivšo cerkveno pevko, v Moše k Tomeljau in Marijo, ki mu je 14 let vzorno vodila gospodinjstvo v Tomišlju in Gorjah z Antonom Nadižar, posestnikom v Trbojah z vrlim mladeničem, bivšim poslovodjem pri vrvarni Šinkovec v Grosupljem, našim somišljenikom. Obe nevesti sta bili vrli Marijini hčeri, vzgojeni pod vodstvom bivšega skrbnega župnika Trbojskega, Martina Štularja. Bog ju blagoslovi!

71

Razno.

Koliko je vreden nos. Pri avtomobilski nesreči na Dunaju si je neko ljubko dekle poškodovalo nos, ki se je sicer zacelil, vendar je poškodba zapustila sled. Radi tega so se njeni izgledi za možitev nekoliko zmanjšali. — Ker lastnik avtomobila ni hotel dati odškodnine, ga je dekle tožilo za 10.000 šilingov. Sodišče ji je prisodilo 5000. To se ji je zdelo premalo, pa se je pritožila na višjem mestu, ki pa ji je za poškodbo potrdilo le 2000 šilingov (16.000 Din). Še vedno nekaj!

Bobnanje črncev. Znano je, da bobnajo črnici poročila skoz vso Afriko in da pridejo novice včasih na ta način prej skozi kot z brzojavom. Ko se je potopil veliki parnik »Lusitania«, so vedeli o nesreči črnici vse Afrike že teden nato. Ameriški profesor etnolog Buchanan študira sedaj ta čudni način poročanja; doslej je mogel le ugotoviti, da obstojajo ostanki neklega jezika, ki služijo za izmenjavanje poročil, pri čemer pomagajo bobni, kojih glas gre 90 do 100 km daleč.

Slavko Savinšek:

V goliških plazovih

Povest z gorenjskih planin

»Do mrtvega! Vzemite kaj, pokličite še koga, da ga gremo iskat in doli prenesemo, predno ga sneg zapade!«

»K Blekarju stopim po Lojzeta; Ančka, ti pa izvleci gare. Za silo bodo do nas! Stari Šinkovec hiti po Blekarjevega. Strašna novica plane od Blekarja v Dobravo, predno mine četrt ure, ve vsa vas. Cilka na Hribarjevem še ne. Cilki si ne upa nihče povedati.

Financar hiti s Šinkovcem in Blekarjevimi na kolovoz. Sneži močno. Že izpod snega dvignejo mrtvega, ga polože na nosilnico in zaneso v Dobravo. Najpreje do Šinkovca, potem dalje do Lipovška. Ivan hiti na Fužino, da naznani stvar in pride komisija.

Komaj odide Ivan po cesti, plane strašna novica v Hribarjevo. Lona jo vrže v hišo, drugi si ne upa. Pa tudi Lona ne naravnost, ampak po materi. Mati se skoro zgrudijo. Cilka zasliši materin vzkrik v veži, pa plane iz izbe.

»Kaj je, Mati?«

»Matevž...!«

»Ali je mrtev?«

»Ne on!«

»Financar!«

Molk.

»Ivan?« Cilka gleda stekleno.

»Ne, oni drugi, ki je bil ž njim!« sune Lona.

»In Matevž...« se prelomi iz Cilke,

»...ga je!« dokonča Lona.

V Cilkinih očeh je blaznost.

»Jezus, Marija, ni res!«

Janez vstopi in sliši zadnje besede.

»Ni Matevž!«

»Kdo pa?« Lona vprašuje.

»Tilen!« krikneta Cilka in Janez hkrati.

»Financar trdi, da Matevž! Je videl!« ugovarja Lona.

»Kristus, pomagaj! Mati, Janez!« se trga kriče iz Cilke.

»Ni, ni! Matevž ni! Ne more biti!« hiti Janez in potne srage mu stoji na čelu. Lovi Cilko, ki omahuje.

»Financar je že šel po žandarje na Fužino,« pripoveduje Lona.

»In Matevž?« se utrga iz Cilke, kakor bi jo kdo davil.

»Je ušel v Golico,« odgovarja Lona. Pa ne čaka dalje, ker jo peče Cilkin obraz in skele oči njene. Že je zunaj in razpodi gručo ljudi, ki postaja okrog hiše:

»Nastave nemarne, domov pojdite, pa Boga hvalite, da ni pri vas!«

Cilka sloni pri mizi, kamor jo je zvlekel Janez več živo ko mrtvo. Krčevito ihti, mati ž njo, Janez miri.

»Cilka, ne verjemi. Matevž ne more tako udariti, samo Tilen. Matevž je tudi puško imel!«

Cilka ihti dalje.

»Cilka, nikar, boš videla, da ni Matevž! Financar se je zmotil,« tolaži Janez.

»O, ni zastoj grozil!«

Janezu vstaja leden pot po životu. Razume. Razume, zakaj se je financarju tako mudilo v Fužino. Zdaj se bo maščeval nad obema, nad Cilko in Matevžem. Samo Tilen more skrivnost razjasniti.

JEZICA PRI LJUBLJANI

Občinsko gospodarstvo uspešno napreduje na rseh poljih. Urejujejo se občinska pota in ceste, v bližnji bodočnosti dobimo telefon, ter so zanj vse predhodna dela in vprašanje kredita že dokončana. Strojna električna zadruga čaka samo še strojev, ki so še naročeni in odposlani iz Berlina baje že pred enim mesecem. — Tudi društveno življenje se prijetno razvija. Tekom maja meseca smo imeli redna sobotna predavanja s filmom in skioptičnimi slikami, katere so bila vsa zadovoljivo obiskana. Jeseni jih nadaljujemo. Orel je svoje priprave za igro »Babilonc« dovršil in bo nje vprizoritev v nedeljo svedoh ob 8, nakar opozarjamo vse, ki se za to duhovito in zabavno komedijo zanimajo! Pridite!

SV. PRIMOŽ NAD KAMNIKOM.

Romarski shod bo na dan sv. Primoža v soboto dne 9. junija. Zjutraj ob 5 bo pridiga in več sv. maš. Na predvečer bo pridiga in pete litanije z blagoslovom. Romarji bodo lahko prejeli tudi sv. zakramente.

VISNJA GORA.

Občni zbor županske zveze za sodni okraj Visnja gora se bo vršil v nedeljo 10. maja 1928 ob 2 popoldne v Stični, koledvar, pri Gusteinu. Župani, svetovniki, odborniki in prijatelji se vabite. — Erjavce, t. & naborniki.

PREDOSLJE PRI KRANJU.

Izmed vseh naših organizacij se najbolje urvija naša Hranilnica in posojilnica. Ima že čez en milijon dinarjev vlog, ki se še vedno dvigajo, ker ima ljudstvo polno zaupanje v ta domaći zavod. To zaupanje je temelj opravičeno, ker vodijo zavod res sami previdni in skušeni močje. Da je hranilnica popolnoma varna, je dokaz že to, da jamčijo za varnost vlog vsi člani z vsem svojim premoženjem. Naj bi se vsi farani čim tesneje oklenili svojega domačega zavoda, da tudi v gospodarskem očaju postanemo čim bolj neodvisni od drugih.

PODKOREN.

Na binkoštni torek zjutraj ob 8 je začelo goveti pri Karabiden. Torej ob času, ko še vse spi, in je celo nočni čuvaj že poiskal svoje ležišče. Kako je očem nastal, nihče ne ve. Pogorelo je vse: hiša in gospodarsko poslopje. Živino so vendarje pravo-

časno rešili. Sreča, da je bil posestnik zavarovan. Tudi to je bilo dobro, da je bilo brezveterno, drugače bi šlo polovico vasi, ki je skoro vsa krita z lesenimi škodljami. A največje je pa ubranila razširjenje ognja motorna brigalna, ki je delala v rokah domačih gasilcev naravnost čuda. Njej se morajo zahvaliti premožni, da so bili obvarovani nesreče požarja, vsi pa brez izjeme pripoznati njeno veliko korist.

PODKOREN.

Podpisani se prisrčno zahvaljujem gasilnim društvom iz Podkorena, Kranjske gore in Ratoč ter vsem, ki so pomagali, da so ko je gorelo pri mojem sosedu Francu Lavitarju, po domače Karabiden, s svojo pridnostjo in skrbjo rešili mojo hišo in moje imetje pred požarom. — Franc Veber, posestnik.

MEDIJA - IZLAKE.

V nedeljo 10. t. m. priredi tuk. orlovski odsek javno telovadbo s sodelovanjem cele litijske sreenje. Po telovadbi bo prosta zabava. Cela prireditelj se vrši na dvorišču Topliške restavracije v Izlakeh. Da bo prireditelj izpada v vseh ozirih zadovoljivo, nam svedoči živahno delovanje tuk. Orla v zadnjem letu, saj si je podšentjurski odsek pri splošnih okrožnih tekmah priboril prvo mesto.

KMETSKI DAN NA TRŠKI GORI PRI NOVEM MESTU

na binkoštni ponedeljek je potekel veličastno. Obširen prostor okrog romarske cerkve je bil kakor mraviljišče: poln zavednih naših mož in fantov. Ze zgodaj so se vile dolge vrste vrlih kmetov med vinskimi goricami gori k cerkvi Matere božje. Pri službi božji, ki jo je kot običajno vsako leto, opravil g. kaplan iz St. Petra, je bila obsežna cerkev nabito polna, vendar je mogel le majhen del ljudstva v Marijino svetišče, drugi so morali ostati zunaj. Po cerkvenem opravilu je na okusno prirejenem prostoru pred cerkvijo otvoril zborovanje župan Fr. Brulc. Množica, dva do tri tisoč mož in fantov, se je razgrnila na zborovalni prostor ter pazno sledila izvajanjem govornikov: posl. Brodarju, dr. Cesniku in posl. dr. Kulovcu. Zborovanje je trajalo čez poldne, nakar je predsednik g. Brulc zaključil kmetški dan z lepim sklepnim govorom. — Razpolčenje udeležencev je bilo izaborno in vsak je zapustil Trško goro s sklepom: prihodnje leto

zopet na ta kraj in ta dan, ki je praznik kmetških zvez in znamenje kmetске zavednosti.

BREZNICA-TRŽIČ.

V nedeljo 10. junija priredijo pevel prosvetnega društva sv. Jožefa iz Tržiča izlet na prijazno Breznico. Udeležili se bodo tu večerni, potem bodo pa priredili v dvorani pevski koncert, pri katerem nastopi številni moški in mešan zbor s prav lepimi točkami. Med odmorom nam bo katero povedal tržiški g. kaplan — brezniški rojak.

IZ ST. JERNEJA.

Šentjernejski liberalci se baje bahajo, kako so pretekla tri leta modro gospodarili. Pa poglejmo malo to gospodarstvo. Številke najbolj jasno govorijo. Ko je leta 1925 Ant. Radkovič prevzel ž-

Najboljše, najprijetnejše, najzanesljivejše

sredstvo za čiščenje ZELODCA in ČREVA za OTROKE in ODRASLE je: PRAŠEK

ker čisti brez BOLECIN — je prijetnega okusa ter obenem o-svežuje in desicificira ZELODCA in ČREVA in s tem preprečuje težja obolenja.

Ako redno jemljete po vsakem obedu na spici nola v pol čaše vode prašek MAGNA. Nam pospešuje prebavo in preprečuje trdojavnost ZAPRTJE.

ODSTRANJUJE preostalo kislino v žolodcu, neprijeten duh iz ust, belanac, vžigovanje, gorečico.

ZDRAVI

katar ZELODCA, katar ČREVA, bolezn JETRE, krče v žolodcu, hemeroidi, tvora v žolodcu.

Dobite ga v vseh lekarnah: 1. izdaja s točnim navodilom 4 Din ali na radiu na naslov: LABORATORIJ ALGA, SUSAČ, Trvaršička ulica št. 43 in priložite pisnu 10 Din v znakih za Travaža.

»Cilka, vse se bo pojasnilo, samo ne obupaj! Nič še ni gotovega!« tolaži dalje.

A Cilka ne utolaži, Cilka ihti dalje, da se Janezu trga srce.

Proti deseti uri je prišla iz Fuzine patrolja orožnikov in miravnik. Pogledali so mrtvo truplo, ugotovili, da je bil finanec udarjen s topim predmetom in je smrt nastopila vsled silnega udarca takoj.

Janez je tudi pri Lipovšku. Poslušaj, kar pripoveduje finanec, ki se je vrnil z orožniki:

»Šla sva z ubitim na petruljo skori Dobravo, za čita gor s ceste na kolovoz, ki vodi na Golico in hotela po grabnu nazaj. Na potu sem malec zaostal, odpele se mi je dokolenica. Ubiti je šel sam dalje. Zasišim kliče: stoji Planem v kolovoz in vidim ravno, kako udari Matevi finanecja po glavi, da se ta zgrudi. Gori za skalami vidim teči še drugoga, ki ga ne spoznam. Ustredim na Matevica, pa zgrešim. Matevi plane v beg. Predno pomerim in spredim v drugič, zgine Matevi na skalami in drevjem. Skočim za njem, toda je že daleč, ne vidim ga. Grem nazaj k tovarišu in vidim, da je težko ranjen. Pomagati mu hodam, toda v rokah mi izdihne. Zavedel se ni več. Podlej grem klicat Sinkovec in mrtvega prenesemo sém. Nato odidem na Fuzino po orožnike. To je vse, kar vem.«

Ljudje strne, komisija ugotavlja. Janeza občiva mrtel poč. Matevi je izgubljen!

»Kdo je bil oni drugi?« vpraša orožnik.

»Tilen,« pove Sinkovec. »Mimo nas sta šla skupaj, Matevi je vzel pri meni hranjemo puško in odšla sta dalje.«

Orožnik piše. —

»Ali ni možno, da bi ga bil Tilen? Udarca je bil silnate

Janezu zraste upanje.

»Videl sem: Matevi ga je, Tilen je že takrat tekel po celem za skale!« trdi Ivan.

Janez se zruši vase. Matevi je izgubljen.

Janez se vrne domov. Ne upa ziniti Cilki resnice, ker vidi njeno žgoče vprašanje in napeti pogled.

»Nič ni gotovega. Orožniki so šli iskat v Golico in nad Rpdnico.«

Cilka brez solze strni predse. Teh oči Janez ne more gledati. Ko bi vsaj jokala!

Janez premišljuje.

»Jutri bomo zvedeli natančneje. Nocoj pojdi spat, Cilka, zjutraj zvemo, če ujemo Tilna. Matevica ne bodo, je že čez vrh! Tilen pa jih počaka pri materi in Tilen bo resnico povedal!« tolaži hlapec in oči so mu kalne od solza, ki jih duši in davi vase.

Res spravi Cilko v zgornjico. Do dne leži Cilka ko v omotici, Janez, ki venomer pošilja mater k njej, se boji, da se ji zblede. Ko se zdani, Janez ne vzdrži več. K Lipovšku teče.

»Orožnik je prišel nazaj, da gre v Fuzino še novih iskat. Tilna še niso dobili!«

Janez plane domov. Cilka je zaspala.

»Mati, recite Cilki, ko se zbudi, da sem šel Tilna vprašat. Meni se ne bo skrnil koš se je orožnikom. Zvedeti moramo, sicer Cilka umre!«

In že je na poti stari Janez. Rije in grize v breg in sneg, ki nanovo napedel debelo leži. Pot mu curkoma lije po obrazu, sapa ga duši, nogi mu kleceti. Ali misel na Cilko ga žene dalje, ga peha v breg.

Hvala Bogu, tamle je bajta. Roka komaj pritisne k jkoku. V bajti na postelji je Meta pri zavesti.

»Odleglo ji je pomoči,« odgovori Terpana na Janezovo vprašanje. »Zdravilo, ki ga je bil Tilen prinesel, je napravilo svoje. Zdaj je živ in nevarnosti.«

Umetni otoki. V Atlantskem oceanu nameravajo napraviti plavajoče otok, ki bodo služili letalom kot postajališča na njihovem prekomorskem poletu. Društvo »International Corporation« prične kmalu s tozadevnimi deli. Prvi tak plavajoči otok bo izročen svojemu namenu že leta 1930. Vseh otokov bo šest. Vsak bo približno 600 m dolg in 200 m širok. Otoki se bodo vstili v daljavi 500 km. Na teh otokih bodo velike zaloge bencina, prostori za letala, radio-telegrafne postaje in na vsakem po en hotel za potnike.

Nikar si ne belite las. Lord Esher pravi, da je bilo leta 1800 na svetu 850.000.000 ljudi. Danes jih je 1.800.000.000. Torej so se pomnožili lemo približno za en odstotek. — Potemtakem lahko računamo, da bo leta 3020 na zemlji 12.457.000.000 duš. Pa nikar si radi tega ne belite glave, kajti samo ameriška država Texas, če bi bila vsa zemlja obdelana, bi lahko preživela vse ljudi, kar jih je danes na svetu. Pa radi letala bodo v bodoče razvnela isto mesto v zraku, kakor ga ima avtomobil po cestah. Ljudje bodo preživeli na visokih gorah in v let-

panstvo, je bilo v hranilnici naloženih 41.269 Din, v gotovini še posebej na 7000 Din, torej skupno 48.269 Din prosto razpoložljivega kapitala. Ako k temu prištejemo še 5%, bi moralo biti letos začetkom maja 55.878 Din v gotovini. Ko bi se bilo naslednja leta tako varčno gospodarilo, bi se moralo zopet nekako toliko prihraniti, pa bi bilo začetkom majnika tekom leta najmanj 55.876 + 48.269 = 104.145 Din prosto razpoložljivega imetja. Kaj je pa novi župan prejel ob nastopu? — V hranilni knjižici 6080 in v gotovini 1085 Din. Za novo občinsko hišo je bilo leta 1926 in 1927 v proračunu po 10.000 Din, na knjižici je pa samo 15.000 Din. Za razširjenje ceste na sejmišče je bilo istotako v proračunu po 5000 Din. Kje je denar? Ker se morati te dve postavki na vsak način dopolniti, ker sta bili v ta namen določeni — 15.000 Din, je jasno, da je novi župan prejel primanjkljaj 7.285. — 15.000 — 7715 = 7285 Din. — Vsota ubožnega zaklada je ostala ista razven prirediteljskih obresti. Vsota za sceme ne spada sem, ker se sama množi. Za gasilstvo se je pač odkazala vsota 15.000, a teh — kakor povedano — manjka pri skladu za hišo in za razširjenje ceste. Za ograjo šolskega vrtička je bilo v šolskem proračunu 8000 Din. Kje je ta vsota?

Sedaj naj pa občinstvo sodi, kaj je prijetnejše — prevzeti 48.000 Din gotovine ali primanjkljaj 7000 Din?! Te številke so neizpodbitne.

d Da bodo ameriške zadeve, ki jih imate urediti, prav rešene v Vašo korist, Vam jamči dr. Ivan Černe, gospodarska pisarna v Ljubljani, Miklošičeva 6. Cene zmerne, po uredit. plačilo.

Muzikalčni starši. »Ti Rado, a danes si jih pa precej dobil, kaj ne.« »Da res, to pot je pa bilo hudo, oba, oče in mati sta štiriročna na meni igrala.«

V umetniškem salonu. »Čemu pa stoji tu spodaj napis »študija.« »Kaj, ali še tega ne razumeš? Ali ne veš, da zato, ker je treba študirati, preden veš, kaj slika predstavlja.«

Prometni zavod za premog d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah in samo na debelo

Premog, domači in inozemski za domačo kurjavo in industrijske svrhe

Kopaški premog vseh vrst

Koks, livarniški, plavžarski in plinski
Bričke.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15, I. nadstr.

Varujte

svoje noge ter nosite sedaj poleti sandale, katere kupite v najboljši kakovosti pri

R. Stermecki, Celje

po sledečih nizkih cenah:

št. 19—24 Din 32,—, št. 30—35 Din 68,—
št. 25—29 Din 37,—, št. 36—42 Din 96,—
št. 43—46 Din 109,—

Naročite ilustrovani cenik!

Negujte Vaš najlepši kras,

Vaše lase! Toda s popolno zanesljivim in preizkušenim sredstvom za lase s pomado Ane Cilag. Cilag-pomada se rabi že nad 50 let po celem svetu pri milijonih ljudi z najboljšim vspehom, pomagala bo tudi Vam. Veliki lonček 60 Din, dvojni lonček 90 Din. K temu je potreben specialni šampon za 20 umivanja glave 25 Din. Poštnina posebej. Naslavljajte svoje naročilo točno: **AURORA** odd. 7, Novi sad, Železnica 47

Naznanilo!

Vljudno naznanjam, da sem otvoril
detajlno in engros specialno trgovino
v lastni hiši v **Celju, Kralja Petra cesta 33.**

vrvarskih lastnih izdelkov

Cenj. občinstvu in gg. trgovcem se priporoča **Ivan N. Adamič.**

Centrala: Ljubljana, Sv. Petra cesta 31.

Podružnice: Maribor, Vetrinjska ulica 20.
Kamnik: Šutna 4.

72

lom poletali na delo in se vračali domov. Pa se še dobijo ljudje, ki so tako bedasti, da trdijo, da vojne morajo biti zato, da ne bo preveč ljudi na svetu. Bog za vse skrbi.

Ljudje v železnih kletkah. Iz Biskajskega zaliva v Franciji je te dni odplula proti Vražjemu otoku ladja s čudnim tovorom. Bil je to 5000 tonski zločinski parnik »La Martinière« ki ima za svoje potnike namesto kablin močne železne kletke, ki so drugače v rabi samo za zapiranje divjih zverí. A njegovi potniki so bili težki zločinci, prepeljani iz kaznilnice v St. Martin-de-Ré. Vseh je bilo 418. Ker je od takih obupanec vedno pričakovati najhujšega, jih na ladji ne zapirajo samo v kletke, marveč so po vseh teh kletkah napeljane cevi, ki so v zvezi s parniimi kotli. Kakor hitro bi se kaznjenci uprili, bi spustili v cev vrolo vodo in jih poparili. Drugače pa dobivajo kaznjenci med dolgo vožnjo dobro hrano. Na vražjem otoku je podnebje nezdravo, da skoraj noben kaznjence ne doživi konca kazni.

»Kje je Tilen?« izdavi Janez.

»Že orožniki so ga iskali. Komaj se jim je umaknil. Pravili so, da je financarja ubil. Dejal sem jim, da ga tu ni bilo nič. Vse so preiskali, pa ga niso zasledili. Pognali so se ven za njim, ali menda jim je sneg stopinje zmešal.«

»Kam je bežal Tilen?« trepetaj iz Janeza.

»Vrnil se je proti jutru in vprašal po materi. Povedal sem mu, da je nevarnost minila. Pa sem ga še vprašal, če je res ubil financarja.«

»Kaj je dejal?« zagori trepetaje iz Janeza.

»Da ga ni, da pa mora čez mejo, ker so mu preveč sledu!«

Janez prebledi in omahne na stolico.

»Jezus!« mu plane iz prsi.

»Kaj pa je?« se ustraši Meta.

»Tedaj ga je Matevž! — Kristus, Cilka!«

Vsi trije molče in med njimi je groza in dvom, strašna negotovost. Mati pozna Tilna, pa molči. Njen sin je!

Janez se vrača. Komaj hodi. In se z največjo muko zavleče za Lipovškom po ovinku od zadaj v svislí in v hlev in leže vznak. Ne upa si v hišo. Samo eno vpije in se kolje v njem:

»Kristus, Cilka!«

Dvanajsto poglavje.

Medem ko si je tisto jutro po financarjevem uboju hlapec Janez, vrnivši se od Mete in Terpina, grebel v dušo in iskal v njej leka za svojo strašno skrb za Cilko ter molil za rešilno misel, ki naj bi mu pomagala obvarovati dekle najhujšega, so pred Hribarjevo hišo zablišnili orožniški bajoneti in žandarji so stopili v hišo ter vprašali mater po Cilki. Mati so trepetali po vsem telesu in skoro niso mogli

najti odgovora v silni drzavici, ki jih je stresala. Naposled so sklicali Cilko iz zgornjice, kjer je ubogo dekle klečalo na kolenih pred Materjo Božjo in v solzah prosilo pomoči v svojem trpljenju in usmiljenja za svojega ženina.

Pričelo se je spraševanje po Matevžu, kdaj je včeraj prišel, kdaj odšel, kaj govoril, kdo je bil še z njim, kdo sploh tedaj v hiši. Cilka je sunkoma odgovarjala na vprašanja, vsako besedo je morala iztrgati iz sebe, in venomer je samo čakala, kdaj se zruši od bolečine. Enako so orožniki gnjavili mater Hribarico, ki so naposled priznali, da je bil tudi Tilen prejšnji dan pri njih ter da sta z Matevžem skupno odšla.

»Matevž je ženin vaše hčere?« vprašuje orožnik mater.

»Je, na oklicih sta.«

»Hodi večkrat k vam?«

»Seveda pride včasih.«

»Seveda pride včasih.«

»Vedno čez Golico?«

»Navadno.«

»Zakaj nam tega niste naznanili?«

»Počemu?«

»Veste, da ga že dolgo zasledujemo?«

»Ne vem; kaj pa je naredil?«

»Čez mejo hodi brez dovojenja in na Štefanovo je napade Istražnika ter mu grozil, da ga ubije.«

»Saj ni res!« plane vmes Cilka. »Financar je prvi začel in Matevžu grozil.«

»To vemo mi bolje ko vi!« trdo odgovarja orožnik.

»Poleg sem bila!«

»Nevesta bo vedno ženina zagovarjala!« ji oponese orožnik.

Nerodno. Na policijsko ravnateljstvo priteče neki mož: »Včeraj sem naznanil, da mi je bila ukradena ura, toda bila je pomota. Uro sem izgubil in sem jo zopet našel.« Policijski komisar: »Obžalujem, tat je že v zaporu.«

Iz otroških ust. * Stric Janko, ki je bil mornar in je rad žvečil tobak, je prišel na dopust. Mali Mirko ga ogleduje ter reče: »Stric, čemu pa čokolado vedno ven pljuješ?«

Dobro zavarovana. Agent: »Torej boste dali vso pisarniško opravilo zavarovati?« Šef: »Da, samo stenske ure ne, na to tako vsi pazijo.«

Tega ni nikjer. Stara dama beraču: »Ko sem vam včeraj dala nekaj denarja, sem vas videla, da ste takoj zavili v gostilno. Ali ni to greh, da za žganje daste denar?« Berač: »Žal, do danes še nisem našel gostilne, kjer bi dali žganje brez denarja.«

Slabi časi. Zdravnik: »Vi preveč pijete, pa premalo jeste.« Bolnik: »Ja, za oboje pa ne nese.« *

Samospoznanje. Slikar pred stojalom: »Zlomka vendar, da ne morem slame naslikati tako, kakor jo imam v glavi.«

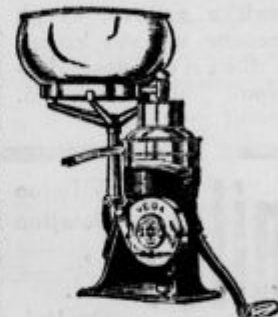
Javna dražba košnje

se vrši v nedeljo 10. VI, ob 2 pop. na Lavrici za Babno gorico na licu mesta, t. j. poleg Krivca.

Preklic! Preklicujem pri sodni obravnavi 23. maja 1928 izrečeno žalivko, da je gospa Angela Nesman smrkla, ker ona ni smrkla. - Češnjice, 28. maja 1928. - Franja Vesel.

Kupujemo zlato, srebro, platin in plačamo 1 srebrno krono Din 3-60, 2 srebrni kroni Din 7-20, 5 srebrnih kron Din 18-.-. Prevzamemo tudi vse druge kovine in plačamo najboljše. — Tovarna za ločenje dragih kovin, Sp. Šiška, Sv. Jerneja cesta šte. 8.

Prvovrstni švedski posnemalniki za mleko

od 75 do 375 litrov, iz švedskega jekla, 10 letna garancija, vsi imajo krožnike v bobenčku. Zahtevajte prospekte od

„TEHNA“ družbe z o. z.

Ljubljana, Mestni trg 25/l.

Iščemo povsod uvedene zastopnike.

Ali se hočete osvoboditi svojega revmatizma in trganja?

Zbadljive, skeletne bolečine v udih in členkih, otekli udje, sključene roke in noge, trganje, bodljaji, zbadanje po raznih delih telesa, da celo slabe oči, so česte posledice revmatičnih in profinjskih bolečin, ki jih je treba odstraniti, ker bo sicer boleren vedno bolj napredoval.

Ponudim vam

zdravljenje s pijačo, ki bo ozdravila, razredčila vodno kislino, pospešila prehavo in izločevanje, torej ne takozvano splošno ali tajno sredstvo, marveč izdelek, ki ga nam nudi v blagor bolnega človeštva dobra mati narava.

Vsakomur poskušnja zastonj!

Pišite mi takoj in prejeli boste od založništva, ki jih imam v vseh deželah, popolnoma zastonj in franco poskušnjo s posušnim navodilom. Sami se boste lahko prepričali o neškodljivem in hitrem učinkovanju sredstva!

AUGUST MÄRZKE, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalerstr. Nr. 5. Abt. 17.

POLJEDELCI!

Ne hodite bos!

Obut človek izvrši mnogo več dela.

Stoji čvrsto. - Varuje noge.

Izdelujemo za Vas trajno, elastično in ceno oduev.

Sposobna je za vsak posel. Na polju, ženi doma, otrokom za šolo.

Povsod in za vsakogar.

Moški in ženski
Din **69**-.

Otroški vse številke
po Din **49**-.

Anta

**„Prijatelj zdravih“
„Tolažba bolnih“**

so lahko nazivali že naši stariši in dedje
pravi lepodiseči „Fellerjev“ bol ublažujoči

„ELSA-FLUID“

tako so nazivali več kot 30 let njegovi zvesti odjemalci to priljubljeno narodno sredstvo in kozmetikum, ter v mnogih zahvalnih listinah priznavajo, da se imajo zahvaliti edino pravemu Fellerjevemu „Elsafluidu“, ako so se obvarovali pred prehladom, kihanjem, influenco, gripo, kašljem, hripavostjo, kakor tudi da niso trpeli na pomanjkanju spanja, nervozni in slabosti.

Kaj je vzrok vsem tem težavam? V največji meri je krivo nezadostno negovanje telesa in slabi obtok krvi! Toda s čim se telo najbolje neguje in na kak način se krvotok najneškodljiveje in najugodnejše pospešuje? Potom otiranja, mazanja in pranja s pravim „Fellerjevim“ Elsafluidom, kateri je prirejen iz sokov raznih zdravilnih rastlin, in koja uporaba zunan a kakor tudi notranja prija želodu in vsemu oslemu telesu. Poizkusite! Kmalu bo Vaše razpoloženje veselo, Vaš tek izvrsten, volja do dela se bo ojačila, čutili se bode te osveženi in pomlajeni! Toda kje si bode te nabavili ceno pravi „Fellerjev“ Elsafluid?

V lekarnah in vseh tozadevnih trgovinah, kjerkoli bode te zahtevali. Povsod bode te plačali za poizkusno steklenico 6 Din, za dvojno 9 Din, za specialno steklenico 26 Din. Ali ako naročite direktno po pošti, stane z omotom in poštnino vred 9 poizkusnih ali 6 dvojnih ali 2 specialni steklenici 62 Din. Na protino 27 poizkusnih ali 18 dvojnih ali 6 specialnih samo 129 Din.

Naslov označite jasno: Lekarinar
EUGEN V. FELLER, Stubička Don. a. Eisatrg 16
Hrvatska.

**Najpopolnejši
STOWER**
šivalni stroji
za šivilje, krojače
in čevljarje ter za
vsak dom.
Preden si nabavite
stroj, ogledajte si to
izrednost pri tvrdki
L. Baraga,
Ljubljana
Selenburg, ul. 6/1.
Besplačen pošt.
15 letno jamstvo.

F. in I. GORIČAR — »PRI IVANKI, LJUBLJANA —
Sv. Petra 29 nudi najfinejši volneni popelin v ceni 81. vseh najmodernejših barvah po 48 Din, svileni popelin in crep dešin 100 cm širok za bluze po 44 Din, krasne vzorce v delenih, tudi z borduro, 12 do 16 Din, razne pralne blagove za vsakdanje obleke po 11 do 18 Din, kotenino rujavo po 7.50 Din, belo najboljšo po 13 Din; veliko izbiro najnovejših kamgarnov za moške letne obleke v vseh cenah, najboljšo vrste hlačevine, obleke in oxford za srajce, izgotovljene delavne in cefir in orford za srajce, izgotovljene delavne in pražnje srajce od 35 Din naprej; damske in otroške predpasnike, otroške oblečke, bluze, svilene rute in šerpe, delenaste in kambrikaste rute, krasne samoveznicke, nogavice, veliko izbiro veznine itd., vse po jako znižanih cenah. Ogledajte si blago in cene v naših na novo narejenih izložbah! Pazite na naš naslov in številko 29!

V VSAKO HISO »DOMOLJUBA«

Nekaj o tobaku. Slavni berlinski profesor dr. Friedrichs je šel nekoč z nekim kolegom obiskat bolnika. Grede je stopil v trafiko ter si kupil zavojček nosljanca. Parokrat je dobro potegnil tobak v nos, nato pa zavojček vrgel proč. Ne daleč od tam je zopet stopil v prodajnico tobaka, kupil zavojček, ponosljal in vrgel proč, kakor preje. V teku četrte ure je to trikrat ponovil. Spremljevalec ga začuden vpraša, zakaj ne nosi seboj tobačnice. »Jaz? Ne, nikdar,« odvrne profesor prepričevalno, »kajti potem bi se gotovo nosljanju privadil.«

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebitine ali prodajajo svoje prideleke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

**Izšel je novi obširni
katalog mod. pohištva**

Razpošilja ga proti predplačilu Din 30 — v gotovini ali v znakah Ermon & Arhar, mizarstvo St. Vid nad Ljubljano.

2 mizarska valenca

sprejemem takoj. Hrana in stanovanje pri mojstru. Stolfa Anton, mizar, Spodnje Loke, p. Lukovica Gorenjsko.

Smrekov les za celulozo kupuje F. Tome. Goričane p. Medvode.

Mladenič krepak in zdrav, vreden konj, trezen, se sprejme kot hlapec k trgovini. Ponudbe na n: slov: Ant. Stergar, Kamnik.

Vajenko za trgovino z meš. blagom na kmetih, staro 14—16 let iščem za takoj. Naslov pove uprava pod št. 5136.

Žito čistini pajkeli najnovejše vrste, in dobro delujoš šivalni stroj za čevljarja ali krojača, se ceno proda tudi na obroke. Naslov v upravi pod št. 5137.

Dolga pota brez utrujenosti

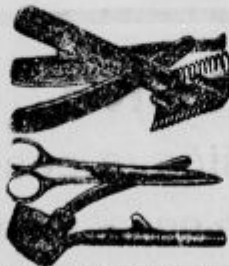
Kmet nima tako udobnih prometnih sredstev kakor mešan. Cesto mora po več ur peš hoditi iz enega kraja do drugega.

Za utrudljivo telo so

Palma kaučuk pete dobrot.

Palma pete so trajnejše kot najboljše usnje, cenejše ter dajo elastično hojo, ki varuje čevlje in telo. Zenski in otroški čevlji postanejo veselo Palma kaučuk peta elegantni, to la za te ni nikakih višjih stroškov.

**Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu i. t. d.**

Lasestrižnik

iz najfinejšega angleškega jekla fino ponikan Din 29, 44, 84, britve Din 24, 27, 55, brivni aparati Din 18, 20, 48, škarje Din 7, 16, 24, žepni noži Din 3, 8, 20, jedilno orodje in žlice Din 7, 16, 30, manikire in šivalne garniture Din 22, 50, 120, mlinci za kavo in poper Din 10, 42, 75, škarje za trte Din 25, 40, aparat za brušenje Din 45, francoski ključ Din 14, 40, ključko Din 15, kleščo Din 7, žepna vaga Din 7, vadišcep Din 5, žepna svetilka Din 3, razpošilja samo v dobri in solidni kvaliteti v trgovini R. STERMECKI, CELJE 19. Pišite takoj po novi vsiki cenik s več 1000 slikami, v katerem se nahajajo tudi vsi športni predmeti za nogomet, tenis, hriboletstvo i. t. d. Kar ne ugaja se zamenja ali vrne denar. Naročila do 500 Din se pošiljajo poštnino prost.

**Francoska linija - French Line
Cie. Gte. Transatlantique**

Za Severno Ameriko in Kanado največji in najtepiši brzoparniki.

Havre—Newyork samo 5 1/2 dni čez morje.

V Južno Ameriko, Argentino, Chile, Uruguay vsak teden iz Havre, Bordeaux in Marilije: Cie. Chargeurs Réunis, Sud-Atlantique, Transports Maritimes.

Izvrstna hrana, izborna postrežba, vino brezplačno.

Vsa pojasnila daje brezplačno zastopnik **IVAN KRAKER, Ljubljana** Kolodvorska ulica 35

Flobert puške lovske puške, brovninge, samokrese, pištole za strazenje psov, topiče, zaloga lovskih in ribiških potrebitin ter umetelni ogenj. **F. K. KAISER,** puškar, Ljubljana, Selenburgeva ulica štev. 6.

Violine od 95— Din, gramofoni od 545— Din, ročne harmonike od 65— Din, manoline od 126— Din, citre od 192— Din, gitare od 207— Din, lesena in pločevinasta pihala, tamburice itd. v prvovrstni kvaliteti, po izredno nizkih cenah, direktno s tovarniškega skladišča.

8 dni na ogled. Instrument, ki Vam ne bi ugal, vzamemo nazaj.

Veliki ilustrirani cenik zastoji. Zahtevajte ga od tvrdke: Skladišče

MEINEL & HEROLD tovarna skladišča, gramofonov in harmonik **Maribor Mey. 107.**

